

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1231/2010 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 24ης Νοεμβρίου 2010

για την επέκταση της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 στους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν διέπονται ήδη από τους κανονισμούς αυτούς μόνον λόγω της ιθαγένειάς τους

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο β),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (1),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία (2),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (3), το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (4) έλαβαν θέση υπέρ της βελτίωσης της ενσωμάτωσης των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην επικράτεια των κρατών μελών χορηγώντας τους σύνολο ενιαίων δικαιωμάτων, παρόμοιων κατά το δυνατόν εκείνων που απολαμβάνουν οι πολίτες της Ένωσης.
- (2) Το Συμβούλιο «Δικαιούνη και Εσωτερικές Υποθέσεις» της 1ης Δεκεμβρίου 2005 επισήμανε ότι η Ένωση πρέπει να διασφαλίσει την ίση μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην επικράτεια των κρατών μελών και ότι θα πρέπει να προωθηθεί πιο δραστήρια πολι-

τική στον τομέα της ενσωμάτωσης, ώστε να αναγνωριστούν στα πρόσωπα αυτά δικαιώματα και υποχρεώσεις ανάλογα με των πολιτών της Ένωσης.

- (3) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 859/2003 (5) του Συμβουλίου, επεξεργάστηκε την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 σχετικά με τον συντονισμό των υποχρεωτικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης των κρατών μελών στους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν ενέπιπταν ήδη στους κανονισμούς αυτούς μόνο λόγω της ιθαγένειάς τους.
- (4) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται, κυρίως, από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα το άρθρο 34 παράγραφος 2.
- (5) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (6), αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 (7), αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 574/72. Οι κανονισμοί (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 πρόκειται να καταργηθούν από την ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009.
- (6) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 987/2009 εκσυγχρονίζουν και απλουστεύουν σε σημαντικό βαθμό τους κανόνες συντονισμού τόσο για τους ασφαλισμένους, όσο και για τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης. Όσον αφορά τους εν λόγω οργανισμούς, οι εκσυγχρονισμένοι κανόνες συντονισμού αποσκοπούν στην επιτάχυνση και διευκόλυνση της επεξεργασίας των στοιχείων που αφορούν τα δικαιώματα των ασφαλισμένων σε παροχές και στη μείωση των σχετικών διοικητικών δαπανών.

(1) ΕΕ C 151 της 17.6.2008, σ. 50.

(2) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουλίου 2008 (ΕΕ C 294 E της 3.12.2009, σ. 259), θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση της 26ης Ιουλίου 2010 (ΕΕ C 253 E της 21.9.2010, σ. 1), θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 7ης Οκτωβρίου 2010 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(3) Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 1999, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Τάμπερε (ΕΕ C 154 της 5.6.2000, σ. 63).

(4) Γνωμοδότηση της ΟΚΕ, της 26ης Σεπτεμβρίου 1991, για το καθεστώς των διακινούμενων εργαζομένων — τρίτες χώρες (ΕΕ C 339 της 31.12.1991, σ. 82).

(5) ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 1.

(6) ΕΕ L 166 της 30.4.2004, σ. 1.

(7) ΕΕ L 284 της 30.10.2009, σ. 1.

- (7) Η προαγωγή υψηλού επιπέδου κοινωνικής προστασίας και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής στα κράτη μέλη αποτελούν στόχους της Ένωσης.
- (8) Για να αποφευχθούν καταστάσεις κατά τις οποίες οι εργοδότες και οι εθνικοί οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης είναι υποχρεωμένοι να διαχειριστούν πολύπλοκες νομικές και διοικητικές καταστάσεις που αφορούν περιορισμένο μόνον αριθμό προσώπων, είναι σημαντικό να αξιοποιηθεί πλήρως το όφελος από τον εκσυγχρονισμό και την απλοποίηση στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, με χρήση ενιαίας νομοθετικής πράξης συντονισμού, που να συνδυάζει τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 987/2009.
- (9) Είναι, συνεπώς, σκόπιμο να αντικατασταθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 859/2003 με νομοθετική πράξη, βασικός στόχος της οποίας είναι η υποκατάσταση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 987/2009 αντίστοιχα.
- (10) Η εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 στους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν εμπίπτουν ήδη στους εν λόγω κανονισμούς μόνο λόγω της ιθαγένειάς τους δεν πρέπει να τους παρέχει κανένα δικαίωμα εισόδου, παραμονής ή διαμονής σε κράτος μέλος, ούτε δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας του εν λόγω κράτους. Κατά συνέπεια, η εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 δεν θα πρέπει να θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να αρνούνται να χορηγούν, να ανακαλούν ή να αρνούνται να ανανεώνουν άδεια εισόδου, παραμονής, διαμονής ή εργασίας στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης.
- (11) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 987/2009 θα πρέπει να εφαρμόζονται, δυνάμει του παρόντος κανονισμού, μόνο εφόσον ο ενδιαφερόμενος διαμένει ήδη νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους. Η νόμιμη διαμονή θα πρέπει να είναι προαπαιτούμενο της εφαρμογής των εν λόγω κανονισμών.
- (12) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 987/2009 δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται σε περιπτώσεις των οποίων όλα τα στοιχεία περιορίζονται στο εσωτερικό ενός μόνο κράτους μέλους. Αυτό αφορά, μεταξύ άλλων, την περίπτωση υπηκόου τρίτης χώρας που έχει δεσμούς αποκλειστικά με τρίτη χώρα και ένα μόνο κράτος μέλος.
- (13) Ο όρος της νόμιμης διαμονής στο έδαφος κράτους μέλους δεν θα πρέπει να θίγει τα δικαιώματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 όσον αφορά τις συντάξεις αναπηρίας, γήρατος ή επιζώντων, εκ μέρους ενός ή περισσότερων κρατών μελών, για υπήκοο τρίτης χώρας που πληρούσε προηγουμένως τους όρους του παρόντος κανονισμού, ή για τους επιζώντες υπηκόου τρίτης χώρας, εφόσον έλκουν τα δικαιώματά τους από εργαζόμενο, όταν κατοικούν σε τρίτη χώρα.
- (14) Η διατήρηση του δικαιώματος στις παροχές ανεργίας, όπως προβλέπει το άρθρο 64 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, έχει ως προϋπόθεση την εγγραφή του ενδιαφερομένου ως αιτούντος εργασία στις υπηρεσίες απασχόλησης καθενός από τα κράτη μέλη στα οποία μεταβαίνει. Οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να τυγχάνουν συνεπώς εφαρμογής σε υπήκοο τρίτης χώρας, μόνο εφόσον έχει το δικαίωμα, ενδεχομένως λόγω του τίτλου διαμονής του ή του καθεστώτος του ως επί μακρόν διαμένοντος, να εγγραφεί ως αιτών εργασία στις υπηρεσίες απασχόλησης του κράτους μέλους στο οποίο μεταβαίνει και να εργαστεί νομίμως στο κράτος αυτό.
- (15) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες που έχουν συναφθεί με τρίτες χώρες, στις οποίες η Ένωση είναι μέρος και οι οποίες χορηγούν παροχές στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης.
- (16) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη εξαιτίας των διασυννοριακών περιπτώσεων που ανακύπτουν και δύνανται, συνεπώς, λόγω της ενωσιακής κλίμακας της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (17) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ιρλανδία γνωστοποίησε, με επιστολή της 24ης Οκτωβρίου 2007, την επιθυμία της να συμμετέχει στη θέσπιση και εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
- (18) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.
- (19) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 22) σχετικά με τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 987/2009 εφαρμόζονται στους υπηκόους τρίτων χωρών που δεν διέπονται ήδη από αυτούς τους κανονισμούς αποκλειστικά λόγω της ιθαγένειάς τους, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους και στους επιζώντες τους, εφόσον διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και η κατάστασή τους δεν περιορίζεται εντός του εδάφους ενός και μόνο κράτους μέλους.

Άρθρο 2

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 859/2003 καταργείται μεταξύ των κρατών μελών που δεσμεύονται από τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο, 24 Νοεμβρίου 2010.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. BUZEK

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
O. CHASTEL
